

17.6.2026 г.

X РСР02-1/17.06.2026

Signed by: Katerina Borisova Ivanova

**СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 г.**

Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)

ОДОБРИЛ:

17.6.2026 г.

Красимир Чакъров
Заместник-министър

Signed by: Krasimir Mladenov Chakarov

ПРОТОКОЛ

**„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ“**

10

ОТ ПРОВЕДЕНА ПИСМЕНА ПРОЦЕДУРА

ЗА НЕПРИСЪСТВЕНО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ

**НА КОМИТЕТА ПО НАБЛЮДЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (СПРЗСР 2023-2027 г.) В ПЕРИОДА
09.06- 16.06.2026 г.**

В съответствие с чл. 23 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение (КН) на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони беше проведена писмена процедура в съкратен срок от 5 работни дни за одобрение на:

1. Предложението на УО на СПРЗСР за Пето изменение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за 2023-2027 г., свързано с освобождаване на средства от интервенции вследствие на автоматична отмяна на задължения съгласно чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.) (Регламент (ЕС) 2021/2116).

В рамките на определения срок за получаване на становища за писмената процедура на КН на СПРЗСР постъпиха предложения и коментари от членовете на комитета, които са отразени в **Приложение № 1** към настоящия протокол, а именно:

1. Иван Главчовски – Сдружение „Екология Образование Иновации“;
2. Мария Гиева - Асоциация „Българска национална ЛИДЕР мрежа“;
3. Димитър Михайлов – Асоциация на свиневъдите в България;
4. д-р Диляна Попова – Асоциация на месопреработвателите в България;
5. д-р Петя Петкова – Съюз на птицевъдите в България;
6. Силвия Георгиева – Национално сдружение на общините в Република България;
7. ланд. арх. Александър Гълъбов – Асоциация на производителите на декоративни растения в България /АПДРБ/;
8. Веда Иванова - Българска асоциация на бенефициентите по европейски програми;
9. Силвия Манджукова – Национална асоциация на млекопреработвателите.

Съгласно Вътрешните правила за работа на КН на СПРЗСР, проектът на решение се приема за одобрен, когато е подкрепен от над две трети от членовете с право на глас. В случай че член на Комитета не изпрати писмен отговор в определения срок, се счита, че е съгласен с проекта без забележки. При провеждане на писмената процедура, липсата на изрично становище от страна на членовете с право на глас се тълкува като мълчаливо съгласие.

Въз основа на получените становища в рамките на определения период се установява, че от общо 95 членове с право на глас, 8 са изразили несъгласие с предложеното решение на УО на СПРЗСР, докато останалите 87 са го подкрепили чрез мълчаливо съгласие.

В резултат от проведената писмена процедура и в съответствие с чл. 20 ал. 3 на ПМС № 302/2022 г. Комитетът за наблюдение на СПРЗСР 2023-2027 г. взе следното РЕШЕНИЕ:

1. Комитетът за наблюдение на СПРЗСР 2023-2027 г. одобрява предложението на УО за Пето изменение на Стратегическия план, свързано с освобождаване на средства от интервенции вследствие на автоматична отмяна на задължения съгласно чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета за намаляване на бюджетите на всички програмирани интервенции с 3,364%, с изключение на интервенция II.Д.1 „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“, при която намалението е 2,930%, както и на

интервенция „Техническа помощ“, при която намалението е 4,388%, и упълномощава Управляващия орган на Стратегическия план да договори окончателния му вариант пред службите на ЕК.

17/06/2026

17.6.2026 г.

X

Елена Иванова
Директор на дирекция "Развитие на селск...
Signed by: Milen Miroslavov Krastev

6/17/2026

X

Аделина Стоянова
Директор на дирекция "Директни плаща...
Signed by: Adelina Kirilova Stoyanova

17.6.2026 г.

X

Ирина Лазарова
Директор на дирекция "Пазарни мерки и ...
Signed by: Irina Nachkova Lazarova

X

Деница Динчева
Директор на дирекция "Животновъдство"
Signed by: Denitsa Boykova Dincheva

Приложение 1

СПРАВКА				
ЗА ОТГЛЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ КОМЕНТАРИ ОТ ПРОВЕДЕНАТА ПИСМЕНА НЕПРИСЪСТВЕНА ПРОЦЕДУРА НА КН ЗА РАЗГЛЕЖДАНИЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПЕТО ИЗМЕНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН, СВЪРЗАНО С ОСВОБОЖДАВАНЕ НА СРЕДСТВА ОТ ИНТЕРВЕНЦИИ ВСЛЕДСТВИЕ НА АВТОМАТИЧНА ОТМЯНА НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ СЪГЛАСНО ЧЛ. 34 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/2116 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА				
№	Организация-участник в КН на СПРЗСР/Дата на получаване	Коментар/Предложение	Приема се/ Не се приема	Становище на УО на СПРЗСР
1.	Иван Главчовски – Сдружение „Екология Образование Иновации“, получено на 10.06.2026 г.	1. Да се прекрати настоящата писмена процедура Настоящото предложение за автоматично отчисление на средства от всички интервенции, финансирани чрез ЕЗФРСР, не може да бъде разглеждано и одобрявано чрез писмена процедура, тъй като това би представлявало пряко нарушение на Вътрешните правила на Комитета за наблюдение и би застрашило принципите на прозрачност, партньорство и колективно вземане на решения. Съгласно Чл. 23 от Вътрешните правила предвижда възможност за писмена процедура само ако председателят вземе изрично решение за това. Необходимото решение не е предоставено, не е публикувано, не е изпратено до членовете и не е цитирано в писмената процедура, следователно чл. 23 не може да бъде приложен. Липсата на решение на председателя прави писмената процедура неприложима. На основание: - чл. 5, ал. 1 принцип на партньорство, - чл. 6, ал. 2, т. 2 и т. 3 председателят свиква заседанията, - чл. 11 право на изказване,	Не се приема.	1. Официалното писмо с подпис от Председателя на КН за стартиране на писмената процедура, в което изрично е упоменато правното основание - чл. 23, ал. 1, представлява акта на вземане на решение. Вътрешните правила изискват Председателят да вземе решение, но не изискват издаването на отделен административен акт. 2. Аргументите, че Комитетът за наблюдение трябва да заседава единствено присъствено поради досегашна практика или за гарантиране на дебат и прозрачност, са неоснователни предвид следните правни и процедурни факти:

- чл. 15, т. 12 Комитетът одобрява изменението на СП, - чл. 23 писмена процедура е допустима само при изрично решение на председателя. Факта, че такова решение липсва, писмената процедура е стартирана при липса на изискуемото решение на председателя и следователно не отговаря на условията на чл. 23 и следва да бъде прекратена, а предложението да бъде разгледано единствено на присъствено заседание на Комитета по наблюдение. Следва да се има предвид, че дори при неприемане на настоящото предложение от Комитета по наблюдение, Европейската комисия ще приложи автоматично отчисление по силата на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Съгласно регламента, всички неразплатени средства към 31.12.2025 г. подлежат на автоматично отменяне от Комисията, ако не е предложено друго разпределение. 2. Да се проведе присъствено заседание на КН на СП 2023 – 2027г. От началото на прилагането на СПРЗСР 2023–2027 всички изменения (1-во, 2-ро, 3-то и 4-то) са били разглеждани и одобрявани само на присъствени заседания на Комитета по наблюдение. Това е установена практика, която гарантира: - пълноценен дебат; - възможност за задаване на въпроси към УО и ДФЗ; - прозрачност; - участие на всички заинтересовани страни; - спазване на принципа на партньорство. Въпросът пред Комитета не е дали отчислението ще бъде приложено, а единствено как да се предложи най-балансиран и справедлив начин за неговото разпределение, така че да бъдат защитени секторите с висок интерес, активни приеми и ключов принос към изпълнението на Стратегическия план. Предложението за изменение следва да бъде обсъдено на присъствено	Досегашната практика не може да дерогира (отмени) действие на разписано правило. Неприсъствената (писмена) процедура е напълно равностойна форма за вземане на решения. Писмената процедура не изключва дебата, а променя неговата форма от устна в писмена. Тя стартира едновременно и при еднакви условия до всички легитимни членове на КН, като не нарушава принципа на партньорство, тъй като предоставя равна възможност на всички членове да участват като изразят позиция и да гласуват. 3. В правото всяко действие на административен орган трябва да почива на ясно правно основание. Съгласно чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 автоматично се отменя всеки дял от бюджетното задължение за интервенции в областта на развитието на селските райони в рамките на стратегическия план по ОСП, който не е използван за предварително финансиране или за междинни плащания или за който не е получена декларация за разходите, отговаряща на изискванията, установени в член 32, параграф 6, букви а) и в), по отношение на разходите, направени до 31 декември от втората година след годината на бюджетното задължение. Параграф 6 на чл. 34 от посочения Регламент предоставя два варианта за отмяна на
---	--

	сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ са одобрени 97 местни инициативни групи със стратегии за Водено от общностите местно развитие (ВОМР), обхващащи 187 общини и население от приблизително 2,5 млн. жители. Общият публичен ресурс на одобрените стратегии по СПРЗСР възлиза на 281 850 949,21 евро, което ясно показва мащаба, значението и стратегическия характер на този подход за развитието на местните общности и селските райони. Тези средства не следва да се третираг като свободен бюджетен остатък, а като вече договорен и целево определен ресурс, предназначен за изпълнението на одобриени стратегии за ВОМР на територията на 187 общини с население от приблизително 2,5 милиона жители. Чрез този ресурс се подкрепят мерки и инвестиции, насочени към устойчивото социално-икономическо развитие на най-уязвимите местни общности, повишаване на конкурентоспособността на малкия местен бизнес, създаване и запазване на публичната инфраструктура в най-малките населени места.		преценка на Управляващия орган или от интереса към отделни интервенции. След настъпването на предпоставките по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 съответният финансов ресурс не може да бъде разглеждан като наличен и следва да бъде отразен във финансовия план на Стратегическия план.
3.	Димитър Михайлов Асоциация свиноевдните България, получено на 12.06.2026 г.	Във връзка с предложеното от Управляващия орган пето изменение на Стратегическия план за развитие на земеделското и селските райони 2023 –2027 г., свързано с необходимостта от освобождаване на финансов ресурс вследствие на автоматично освобождаване на бюджетни ангажименти по реда на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116, Асоциацията на свиноевдните в България изразява следното становище. Разбираме необходимостта от предприемане на мерки за ограничаване на риска от загуба на средства по програмата и оценяваме усилията на Управляващия	Не се приема.

	орган в тази посока. В същото време считаме, че намаляването на бюджетите на всички интервенции по хоризонтален принцип в общ размер на 47 493 194 евро или 3,364% от всички интервенции не представлява най-ефективното решение, особено по отношение на инвестиционните интервенции, които са от съществено значение за модернизацията и конкурентоспособността на българското животновъдство. За свиневадения сектор интервенциите, насочени към инвестиции в земеделските стопанства и преработката на селскостопанска продукция, са сред малкото възможности за осъществяване на значими капиталови вложения през настоящия програмен период. Тази година приключиха приемите по основните инвестиционни интервенции П.Г.1 - Инвестиции в земеделските стопанства, П.Г.1.1 - Инвестиции в земеделските стопанства насочени към опазване на компонентите на околната среда, П.Г.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти и П.Г.2.1 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда, по които се подадоха рекорден брой проектни предложения, както следва: 3 014 бр. - П.Г.1, 672 бр. - П.Г.2, 1 092 бр. - П.Г.1.1 и 413 бр. - П.Г.2.1 или общо 5 191 бр. проектни предложения от земеделски производители и преработватели на селскостопанска продукция. Предприятията в сектора са изправени пред нарастващи изисквания, свързани с множество регулации, хуманно отношение към животните, опазване на околната среда, енергийна ефективност и намаляване на въглеродния отпечатък. Изпълнението на тези изисквания предполага значителни инвестиции, които в голяма степен са зависими от наличието на адекватно европейско финансиране.		Европейския съюз, и не зависи от преценка на Управляващия орган или от интереса към отделни интервенции. След настъпването на предпоставките по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 съответният финансов ресурс не може да бъде разглеждан като наличен за последващо програмиране и следва да бъде отразен във финансовия план на Стратегическия план. В този смисъл предложенията за запазване на първоначалните бюджети на отделни интервенции, основани на високия интерес към тях, не засягат основния въпрос, а именно необходимостта финансовата рамка на Стратегическия план да бъде приведена в съответствие с размера на наличния ресурс след прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Следва също да се има предвид, че съгласно чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 всяко изменение на Стратегическия план подлежи на одобрение от Европейската комисия след провеждане на съответните национални процедури и консултации. Именно в изпълнение на тези изисквания е открита настоящата процедура по обществено обсъждане и разглеждане от Комитета по наблюдение. Поради това предмет на настоящото обсъждане следва да бъде начинът, по който намалението на финансовия
--	---	--	---

	Особено внимание следва да бъде обърнато на факта, че по приключилите приеми по инвестиционните интервенции беше отчетен изключително висок интерес от страна на земеделските производители и преработвателите. Подадените проектни предложения многократно надвишават наличните бюджети, което е ясен индикатор за реална необходимост от инвестиции и готовност на бизнеса да реализира проекти с дългосрочен икономически ефект. Считаме, че намаляването на бюджетите на тези интервенции би ограничило възможността за финансиране на значителен брой качествени и икономически обосновани проекти, които могат да допринесат за повишаване на производителността, устойчивостта и конкурентоспособността на българското земеделие. Поради тази причина предлагаме преди предприемането на окончателни решения за редуциране на бюджетите да бъде извършен задълбочен анализ на изпълнението на всички интервенции по Стълб II, включително оценка на реалния потенциал за усвояване на средствата по всяка от тях. Считаме, че ресурсът следва да бъде пренасочван приоритетно от интервенции с ниска степен на интерес и ограничени перспективи за изпълнение към интервенции с доказано високо търсене и готовност за реализация. Също така считаме за целесъобразно да бъде проведено допълнително проучване сред кандидатите по приключилите приеми относно степента на готовност за изпълнение на инвестициите, както и да бъдат анализирани възможностите за увеличаване на финансовия обхват на оценяваните проектни предложения. Това би позволило по-ефективно усвояване на средствата и по-бързо генериране на реални разходи по програмата.		ресурс да бъде отразено в Стратегическия план.	в
--	--	--	--	---

	Подкрепяме и възможността за прехвърляне на наличните остатъчни средства от предвидени, но трудно реализуеми бъдещи приеми към вече приключили процедури с висок интерес. По този начин ще бъде осигурено финансиране на по-голям брой проекти с висока степен на готовност, като същевременно ще се намали рискът от загуба на европейски средства до края на програмния период. От името на Асоциацията на свиневъдите в България призоваваме Управляващия орган при подготовката на окончателното предложение за изменение на Стратегическия план да приоритизира интервенциите с най-висока добавена стойност за производството и преработката на земеделска продукция, както и тези, които могат да генерират реални инвестиции и плащания в краткосрочен план. Убедени сме, че чрез внимателен анализ и стратегически подход могат да бъдат ограничени загубите на финансов ресурс, без да се поставя под риск развитието и модернизацията на ключови сектори на българското земеделие, включително свиневъдството.		
д-р Диляна Попова — Асоциация на месопреработвателите в България, получено на 15.06.2026 г. 4.	Във връзка с предложението на Управляващия орган за Пето изменение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023–2027 г. (СПРЗСР), свързано с освобождаване на средства от интервенциите вследствие на автоматична отмяна на бюджетни задължения съгласно чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г., представяме настоящото становище. Като отчитаме факта, че предприятията от хранително-вкусовата промишленост, и в частност месопреработвателният сектор, разполагат с ограничена възможност за модернизация единствено чрез част от инвестиционните интервенции по настоящия програмен период до 2027 г., считаме за необходимо да бъдат направени	Не се приема.	Предложеното изменение на Стратегическия план е обусловено от необходимостта от отразяване на последиците от прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 относно автоматичното освобождаване на бюджетни ангажменти в срок до 30 юни 2026 г. Автоматичната отмяна на средства представлява правна последица, установена пряко в правото на Европейския съюз, и не зависи от преценка на Управляващия орган или от интереса към отделни интервенции. След настъпването на предпоставките

	допълнителни анализи и корекции в предложения проект за изменение на СРПЗСР. Подкрепяме усилията на Управляващия орган за ограничаване на негативните последици от прилагането на правилото за автоматична отмяна на бюджетни задължения и осъзнаваме сериозността на ситуацията. Въпреки това не можем да подкрепим предложението за намаляване на бюджетите на всички интервенции по Стълб II с цел компенсиране на загуба в размер на 47 493 194 евро. Предвиденото намаление от 3,364% за всички интервенции, с изключение на интервенция П.Д.1 „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани“, за която е предвидено намаление от 2,930%, и Техническа помощ – с намаление от 4,388%, ще окаже съществено негативно въздействие върху най-търсените и икономически значими инвестиционни мерки. През настоящата година приключиха приемите по основните инвестиционни интервенции: П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – 3 014 проектни предложения; П.Г.1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ – 1 092 проектни предложения; П.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ – 672 проектни предложения; П.Г.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ – 413 проектни предложения. Общият брой на подадените проектни предложения възлиза на 5 191, което е безпрецедентен интерес от страна на земеделските производители и преработвателите на селскостопанска продукция. Подадените проекти многократно надвишават наличните бюджети по съответните приеми. Съгласно действащата нормативна уредба, включително Наредба № 4 от 25.10.2024 г., за всяка от тези интервенции следва	по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 съответният финансов ресурс не може да бъде разглеждан като наличен за последващо програмиране и следва да бъде отразен във финансовия план на Стратегическия план. В този смисъл предложението за запазване на първоначалните бюджети на отделни интервенции, основани на високия интерес към тях, не засягат основния въпрос, а именно необходимостта финансовата рамка на Стратегическия план да бъде приведена в съответствие с размера на наличния ресурс след прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Следва също да се има предвид, че съгласно чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 всяко изменение на Стратегическия план подлежи на одобрение от Европейската комисия след провеждане на съответните национални процедури и консултации. Именно в изпълнение на тези изисквания е открита настоящата процедура по обществено обсъждане и разглеждане от Комитета по наблюдение. Поради това предмет на настоящото обсъждане следва да бъде начинът, по който намалението на финансовия ресурс да бъде отразено в Стратегическия план.
--	--	---

		да бъдат изготвени предварителни ранкинги и да бъдат разгледани проектни предложения в рамките на до 150% от определения бюджет. Намаляването на бюджетите на тези интервенции на този етап допълнително ще ограничи възможността за финансиране на икономически обособени, жизнеспособни и готови за изпълнение инвестиции. Следва да се отчете, че именно тези интервенции имат най-пряк и непосредствен ефект върху конкурентоспособността на земеделския и преработвателния сектор, върху заетостта и върху реалното усвояване на средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Ограничаването на техните бюджети би намалило възможностите за извършване на плащания още през 2026 г. и би затруднило изпълнението на целите по правилото N+2. В тази връзка предлагаме: 1. Да бъде извършен цялостен анализ на потенциала на всички интервенции по Стълб II на СРЗСР, включително възможностите за откриване на приеми, договаряне и реално разплащане на средства до края на програмния период. 2. Намаленията, произтичащи от автоматичната отмяна на бюджетни задължения, да бъдат насочени приоритетно към интервенции с ограничен потенциал за усвояване на средствата, без да се засягат ключовите инвестиционни интервенции, по които вече е наличие изключително висок интерес и значителен брой подадени проектни предложения. 3. Да бъдат наддоговорени бюджетите на интервенции П.Г.1, П.Г.1.1, П.Г.2 и П.Г.2.1 чрез прехвърляне на наличните остатъчни средства, включително средствата, предвидени за евентуални последващи приеми, които към настоящия момент трудно биха могли да бъдат реализирани в рамките на оставащия програмен период.	
--	--	---	--

	Предвид ограничения времеви ресурс за откриване на нови приеми и необходимостта от ускоряване на договорирането и разплащането на средствата, изразяваме категоричното си становище, че наличните остатъчни бюджети следва да бъдат пренасочени към приключилите приеми по интервенции П.Г.1, П.Г.1.1, П.Г.2 и П.Г.2.1, като се осигури възможност за наддоговориране и финансиране на по-голям брой качествени проектни предложения.		
д-р Петя Петкова – Съюз птицевъдите в България, получено на 15.06.2026 г.	Във връзка с предложението на Управляващия орган за Пето изменение на Стратегическия план за развитие на земеделното и селските райони на Република България (СРПЗСР) за периода 2023 – 2027 г., свързано с освобождаване на средства по интервенциите вследствие на автоматична отмяна на задължения съгласно чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г., Съюзът на птицевъдите в България представя на Вашето внимание настоящото писмено становище. Като отчитаме обстоятелството, че част от засегнатите интервенции представляват единствените възможности за модернизация на предприятията от сектор „Птицевъдство“ в рамките на настоящия програмен	Не се приема.	Предложеното изменение на Стратегическия план е обусловено от необходимостта от отразяване на последиците от прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 относно автоматичното освобождаване на бюджетни ангажименти в срок до 30 юни 2026 г. Автоматичната отмяна на средства представлява правна последица, установена пряко в правото на Европейския съюз, и не зависи от преценка на Управляващия орган или от интереса към отделни интервенции.

	период до 2027 г., считаме за необходимо да предложим следните изменения и допълнения по представения проект за изменение на СПРЗСР. Оценявайки усилията на Управляващия орган и сериозността на създалата се ситуация, не можем да приемем безкритично намаляването на бюджета на интервенциите с общ размер от 47 493 194 евро, което съгласно предложението следва да бъде разпределено чрез намаляване на бюджетите на всички програмирани интервенции с 3,364%, с изключение на интервенция П.Д.1 „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“, при която намалението е 2,930%, както и на интервенция „Техническа помощ“, при която намалението е 4,388%. През настоящата година приключиха приемите по основните инвестиционни интервенции: П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“, П.Г.1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда“, П.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ и П.Г.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“, по които бяха подадени рекорден брой проектни предложения, както следва: 3 014 бр. по П.Г.1- 672 бр. по П.Г.2.- 1 092 бр. по П.Г.1.1 и 413 бр. по П.Г.2.1. или общо 5 191 проектни предложения от земеделски производители и преработватели на селскостопанска продукция. Причините за този значителен интерес са няколко, като основните са липсата на аналогични приеми от 2021 г. насам в рамките на предходната ПРСР 2014 – 2020 г., както и обстоятелството, че посочените интервенции са единствените механизми, чрез които предприятия могат да реализират инвестиции за модернизация. Тези интервенции имат дългосрочен положителен ефект не само за конкретните бенефициенти, но и за икономиката		След настъпването на предпоставките по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 съответният финансов ресурс не може да бъде разглеждан като наличен за последващо програмиране и следва да бъде отразен във финансовия план на Стратегическия план. В този смисъл предложенията за запазване на първоначалните бюджети на отделни интервенции, основани на високия интерес към тях, не засягат основния въпрос, а именно необходимостта финансовата рамка на Стратегическия план да бъде приведена в съответствие с размера на наличния ресурс след прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Следва също да се има предвид, че съгласно чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 всяко изменение на Стратегическия план подлежи на одобрение от Европейската комисия след провеждане на съответните национални процедури и консултации. Именно в изпълнение на тези изисквания е открита настоящата процедура по обществено обсъждане и разглеждане от Комитета по наблюдение. Поради това предмет на настоящото обсъждане следва да бъде начинът, по който намалението на финансовия ресурс да бъде отразено в Стратегическия план.
--	--	--	--

		като цяло и за съответните отрасли, в които кандидатите осъществяват своята дейност. Подадените проектни предложения значително надхвърлят определените бюджети на приемите съгласно утвърдените условия за кандидатстване по четирите интервенции. Поради това, съгласно действащото национално законодателство и по-конкретно Наредба № 4 от 25.10.2024 г. (обн. ДВ, бр. 92 от 01.11.2024 г., изм. ДВ, бр. 41 от 05.05.2026 г., в сила от 05.05.2026 г.), следва да бъдат проведени предварителни класирания и да бъдат разгледани и одобрени проектни предложения в рамките на до 150% от бюджета на съответните приеми. В тази връзка считаме, че допълнителното намаляване на бюджетите на горепосочените интервенции, като част от общото намаление на бюджетите по СПРЗСР 2023 – 2027 г., ще доведе до ограничаване на възможностите за одобрение на жизнеспособни и икономически обосновани инвестиции, които биха могли да допринесат за икономическото развитие на страната и за реализиране на реални плащания към бенефициентите още до края на 2026 г. в рамките на правилото N+2. Съгласно представените от Вас предварителни анализи и прогнози се очаква възникването и на допълнителни загуби и отчисления на средства от бюджета на интервенциите, за което бяхме подробно информирани по време на последното заседание на Тематичната работна група по СПРЗСР. В тази връзка настояваме да бъде извършен задълбочен анализ на потенциална за изпълнение на отделните интервенции, както и на възможностите за откриване на приеми, договаряне и финансиране на проектни предложения по тях, като според предоставената информация това засяга общо 45 интервенции по Стълб II, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).	
--	--	--	--

	Считаме, че средствата, които подлежат на отчисляване, могат да бъдат идентифицирани и пренасочени при следващо изменение на СПРЗСР, без това да води до намаляване на бюджетите на основните инвестиционни интервенции със структуроопределящо значение за сектора. Наред с това препоръчваме да бъде проведено проучване чрез Системата за електронни услуги (SEU) сред кандидатите по посочените интервенции относно тяхната готовност за незабавно стартиране на инвестициите. Следва също така да бъде анализирана възможността за разглеждане на проектни предложения над прага от 150% от бюджета на съответните приеми, с оглед осигуряване на по-висока степен на разплащане на средства още до края на текущата година. Като допълнителна съвременна мярка предлагаме бюджетите на горещираните интервенции да бъдат надоговорени чрез прехвърляне на всички налични остатъчни средства към тях, с цел финансиране и одобрение на по-голям брой проектни предложения. Съгласно официална информация, предоставена от Министерството на земеделието и храните по време на проведена работна среща, са налице остатъчни средства в размер на приблизително 20% от бюджетите на четирите инвестиционни интервенции, които първоначално са били предвидени за провеждане на втори прием до края на програмния период. Предвид ограничения времеви ресурс за организиране на нови приеми, както и необходимостта от осигуряване на достатъчен брой одобрени и разплатени проектни предложения през настоящата и следващата година, заявяваме нашето категорично становище остатъчните средства да бъдат прехвърлени в рамките на бюджетите на вече приключилите приеми по интервенции П.Г.1, П.Г.1.1, П.Г.2 и П.Г.2.1, като същевременно бъдат предприети действия по тяхното наддоговаряне.	
--	--	--

		С настоящото писмено становище Съюзът на птицевъдите в България, като единствената национално представена професионална браншова организация в сектор „Птицевъдство“, представя своето предложение относно подхода за отчисляване и преразпределение на средства по интервенциите на СПРЗСР 2023 – 2027 г. Разчитаме на Вас и Вашия екип да проведете необходимите обсъждания с Европейската комисия и да предприемете решения, основани на обективен анализ на степента на изпълнимост на отделните интервенции, като приоритизирате тези от тях, които имат реален потенциал за своевременно изпълнение и разплащане на средствата от ЕЗФРСР без риск от допълнителни загуби до края на програмния период.		
6.	Силвия Георгиева – Национално сдружение на общините в Република България, получено на 15.06.2026 г.	С настоящото Ви информирам, че след провеждане на нарочно допитване до общините, НСОРБ не приема горечитираното предложение със следните обективни мотиви: ☐ Няма аналитична обосновка и подробен анализ на напредъка в изпълнението на всяка от интервенциите в СПРЗСР 2023-2027 г., причините за неизпълнение и перспективите по усвояване на бюджетите на специфичните интервенции; ☐ Липсата на такъв анализ води до несигурност и съвсем реални опасения сред общините-бенефициенти по интервенция II.Г.6 „Инвестиции в основни услуги“, че впоследствие ще се наложат редукиции по проекти в процес на изпълнение и/или на договориране (в разрез с оповестените условия за кандидатстване и изпълнение); ☐ Анализът би ни насочил как удачно да коригираме/увеличим дела на националното съфинансиране по линия на 5-тото изменение, така че поне значимият ангажимент от централния бюджет да бъде запазен за целите на СП и развитието на селските и периферните райони;	Не се приема.	Предложеното изменение на Стратегическия план е обусловено от необходимостта от отразяване на последиците от прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 относно автоматичното освобождаване на бюджетни ангажименти в срок до 30 юни 2026 г. Автоматичната отмяна на средства представлява правна последица, установена пряко в правото на Европейския съюз, и не зависи от преценка на Управляващия орган или от интереса към отделни интервенции. След настъпването на предпоставките по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 съответният финансов ресурс не може да бъде разглеждан като наличен и следва да бъде отразен във финансовия план на Стратегическия план.

		☐ Нужен е и анализ какви са ни опциите за използване на остатъчния ресурс по интервенция II.Г.6 „Инвестиции в основни услуги за последен цели прием в полза на единиците селски общини, които ще бъдат лишени от европейска солидарност, ако бъде отменена (заради отчисленията) планираната 4-та покана по интервенцията; ☐ Съвсем не е ясно как ще се процедира при отчисляването на значимата сума от близо 10 млн. евро по подхода „ВОМР“, при положение че бюджетът по него е договорен на 100%. Държим да отбележим, че липсата и/или забавянето на необходимите анализи и прогнози въобще не е по „вина“ на настоящото ръководство на МЗХ и наистина адмираме заявените от Вас намерения за срочна подготовка на план за действие по ускоряване на изпълнението на интервенции и проекти, и извършване на плащания с цел минимизиране загубата на средства от ЕС.			
7.	ланд. арх. Александър Гълъбов – Асоциация на производители на декоративни растения в България /АПДРБ/, получено на 15.06.2026 г.	Във връзка с изпратените материали по писмена процедура за разглеждане и одобрение на предложението на Управляващия орган на СПРЗСР за Пето изменение на Стратегическия план за развитие на земеделското и селските райони за периода 2023–2027 г., свързано с освобождаване на средства от интервенции вследствие на автоматична отмяна на задължения съгласно чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116, изразяваме настоящото становище. Не оспорваме необходимостта Република България да предприеме действия във връзка с процедурата по автоматична отмяна/отчисление на средства и необходимостта да бъде представен преразгледан план за финансиране пред Европейската комисия. Считаме обаче, че в предоставения вид материалите не съдържат достатъчна процедурна, фактическа и аналитична обосновка, която да позволи на членовете на Комитета	Не се приема.	Подписаното официално писмо от Председателя на КН, с което се инициира писмената процедура, се позовава изрично на чл. 23, ал. 1 и само по себе си представлява акта за вземане на решение. Вътрешните правила задължават Председателя да вземе решение, но не предвиждат задължително издаване на самостоятелен административен акт. От съдържанието на изпратеното писмо от Председателя е видно, че в него са посочени 5-дневен срок за отговор, както и мотивите, предвидени в чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116.	

	за наблюдение да вземат информирано решение относно предложения модел на намаление на средствата по интервенциите. Съгласно чл. 23, ал. 1 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение на СПРЗСР 2023–2027 г. Комитетът може да взема решения непряко чрез писмена процедура по решение на председателя. Съгласно чл. 23, ал. 2 от Вътрешните правила участниците в работата на Комитета изпращат писмено становището си в указания срок, който е не по-кратък от 10 работни дни от изпращането на проекта на решение и приложените към него документи. Същата разпоредба допуска определяне на друг срок, но не по-кратък от 5 работни дни, само при необходимост от вземане на решения, в изключителни случаи и при изрично посочване на причините. От изпратените документи не се установява достатъчно ясно отделно или изрично решение на председателя за откриване на писмената процедура, както и изрично волеизявление за прилагане на минималния 5-дневен срок поради изключителен случай. Не се установява и ясно мотивиране защо в конкретния случай не е приложен общият срок от минимум 10 работни дни. Предоставените материали съдържат данни, че проблемът с автоматичното отчисление не е възникнал непосредствено преди откриването на писмената процедура. В предложението е посочено, че след подаване на годишната декларация за разходите през януари 2026 г. Европейската комисия е изчислила размера на разплатените средства, в края на февруари 2026 г. е постъпило писмо от Главна дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“ на Европейската комисия, а през март 2026 г. ДФЗ и МЗХ са изпратили писмо до службите на ЕК, в резултат на което е постигнато съгласие, че неразплатената част от бюджетния ангажимент за бюджет 2023 е в размер на 47	Предложеното изменение на Стратегическия план е обусловено от необходимостта от отразяване на последиците от прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 относно автоматичното освобождаване на бюджетни ангажименти в срок до 30 юни 2026 г. Автоматичната отмяна на средства представлява правна последица, установена пряко в правото на Европейския съюз, и не зависи от преценка на Управляващия орган или от интереса към отделни интервенции. След настъпването на предпоставките по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 съответният финансов ресурс не може да бъде разглеждан като наличен и следва да бъде отразен във финансовия план на Стратегическия план. В този смисъл предложението за запазване на първоначалните бюджети на отделни интервенции, основани на високия интерес към тях, не засягат основния въпрос, а именно необходимостта финансовата рамка на Стратегическия план да бъде приведена в съответствие с размера на наличния ресурс след прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Следва също да се има предвид, че съгласно чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 всяко изменение на Стратегическия план подлежи на одобрение от Европейската комисия след провеждане на съответните
--	---	--

	493 193,68 евро от ЕЗФРСР, съответно 118 732 984,20 евро публични средства. При тази хронология остава неизяснено защо процедурата пред Комитета за наблюдение е открита едва на 09.06.2026 г. и защо на членовете на Комитета е предоставен минимален срок за становища до 16.06.2026 г., вместо стандартният срок по чл. 23, ал. 2 от Вътрешните правила. Считаме, че крайният срок 30.06.2026 г. за подаване на искане за изменение до Европейската комисия може да представлява аргумент за необходимост от своевременно произнасяне, но сам по себе си не обяснява защо процедурата не е организирана по-рано, след като съществени обстоятелства са били известни още през януари, февруари и март 2026 г. В предложението е посочено, че не са били налични/подадени заявки за разплащане на сума в размер на 47 493 193,68 евро от ЕЗФРСР, представляваща разликата до необходимото равнище на плащанията. В същото време не е представена разбивка по интервенции, от която да е видно по кои интервенции не са били налични или подадени заявки за разплащане, какви са причините за това и какви действия са предприети от Управляващия орган и Разплащателната агенция за предотвратяване или намаляване на риска от автоматично отчисление. Предложението съдържа извод за намаляване на бюджета на всяка една от програмираните интервенции с 3,364%, с изключение на интервенция П.Д.1 „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“, за която е предложено отчисление в размер на 2,930%, и Техническата помощ, от чийто бюджет е предложено отчисление в размер на 4,388%. Не са представени мотиви защо е избран почти пропорционален модел за разпределяне на отчисленията между интервенциите. Не е представен сравнителен	национални процедури и консултации. Именно в изпълнение на тези изисквания е открита настоящата процедура по обществено обсъждане и разглеждане от Комитета по наблюдение. Поради това предмет на настоящото обсъждане следва да бъде начинът, по който намалението на финансовия ресурс да бъде отразено в Стратегическия план.
--	--	--

		анализ на възможни алтернативни варианти, включително: 1. намаляване преимуществено на интервенции с ниско изпълнение, нисък интерес, забавено договаряне или липса на реалистични плащания; 2. защита на интервенции с висок интерес, подадени заявления, сключени договори, очаквани плащания и пряко значение за постигането на целите на СПРЗСР; 3. по-голямо намаляване на бюджета на Техническата помощ, доколкото същата е свързана с администрирането, управлението, наблюдението и контрола на плана; 4. комбиниран модел, основан на реалното изпълнение, договорените средства, подадените искания за плащане, очакваните плащания и въздействието върху целите и индикаторите. Не е представена и обясновка защо Техническата помощ поема ограничена част от общото отчисление, въпреки че проблемът е свързан с изпълнението, администрирането, организацията и темпа на плащанията по Стратегическия план. В случай че съществуват обективни причини бюджетът на Техническата помощ да не може да бъде намален в по-голям размер — например вече поети ангажименти, задължителни дейности, минимален административен капацитет или други правни и фактически ограничения — тези причини следва да бъдат изрично представени на Комитета. Съгласно чл. 2 от Вътрешните правила Комитетът осъществява наблюдение на прилагането на Стратегическия план, взема решения и следи за ефективността и качеството на изпълнението му с оглед постигане на целите, определени в него. Съгласно чл. 4 от Вътрешните правила наблюдението се извършва по финансови и други показатели, определени в Стратегическия план и свързани с резултатите от неговото прилагане.
--	--	---

	Съгласно чл. 15, ал. 1, т. 4 от Вътрешните правила Комитетът разглежда изпълнението и следи за напредъка при изпълнението на Стратегическия план и напредъка към постигането на междинните цели и целевите стойности, като се предоставят данни съгласно заложените индикатори и тяхното изпълнение. Съгласно чл. 15, ал. 1, т. 12 Комитетът одобрява предложения за изменения на Стратегическия план, включително за преразпределение на средства по приоритетите му. Следователно предложението за намаляване на финансовия ресурс по интервенциите не може да бъде разглеждано единствено като техническо бюджетно действие. Намаляването на бюджета по отделни интервенции може да засегне възможността за постигане на междинни цели, целеви стойности, индикатори и резултати по СІРЗСР. В предоставените материали не е представен анализ дали предлаганото намаление ще наложи корекции в целевите стойности, индикаторите, очакваните резултати или обхвата на съответните интервенции. Не е посочено дали след намалението по отделните интервенции ще остане реалистична възможност за постигане на заложените цели. Не е представена и оценка на риска от засягане на бъдещи кандидати и бенефициенти по интервенции, по които има реален интерес, подадени заявления, очаквано договаряне или очаквани плащания. При липса на такъв анализ Комитетът би бил поставен в положение да одобри намаление на бюджета, без да разполага с достатъчна информация дали това няма да компрометира изпълнението на самия Стратегически план. В предложението е посочено, че за СІРЗСР 2023–2027 г., считано от 2025 г., службите на Европейската комисия следят за разплащане на суми в размер около 282 млн. евро ЕЗФРСР за всяка календарна година, независимо по	
--	--	--

	кои интервенции са изплатени средствата и независимо от нивото на договаряне към съответната година. От това следва, че рискът от автоматично отчисление не е еднократен. Ако през 2026 г. не бъдат постигнати необходимите равнища на плащания, през 2027 г. може да възникне нов риск от автоматична отмяна/отчисление на средства. В предоставените материали не се съдържа информация за прогнозата на плащанията през 2026 г., планираните действия по интервенции, очакваните заявки за плащане, степента на договореност, административните мерки за ускоряване на оценка, договаряне и разплащане, както и за конкретен план за недопускане на повторение на същия проблем в началото на 2027 г. Считаме, че Комитетът следва да бъде информиран не само за последиците от вече настъпилото отчисление, но и за мерките, които Управляващият орган и Разплащателната агенция предприемат през 2026 г. за предотвратяване на ново автоматично отчисление. С оглед изложеното не можем да подкрепим проекта на решение в предоставения му вид. Настоящото становище не следва да се тълкува като възражение срещу необходимостта Република България да представи преразгледан план за финансиране пред Европейската комисия. Възражението ни е насочено към недостатъчната процедурна, фактическа и аналитична обосновка на предложения модел и към липсата на достатъчна информация за въздействието му върху интервенциите, целите, индикаторите и бъдещото изпълнение на СПРЗСР. Моля: 1. Да бъде предоставено изрично решение или потвърждение от председателя на Комитета за откриване на писмената процедура на основание чл. 23, ал. 1 от Вътрешните правила.	
--	--	--

		2. Да бъдат предоставени изрични мотиви за прилагане на съкратения 5-дневен срок по чл. 23, ал. 2 от Вътрешните правила, включително обяснение защо не е приложен стандартният срок от минимум 10 работни дни, при положение че съществените обстоятелства са били известни още през януари, февруари и март 2026 г. 3. Да бъде предоставен анализ по интервенции относно: 3.1. планиран бюджет; 3.2. договорени средства; 3.3. подадени заявления; 3.4. подадени искания за плащане; 3.5. извършени плащания; 3.6. използван ресурс; 3.7. причини за липса на достатъчно заявки за разплащане; 3.8. действията на МЗХ, Управляващия орган и ДФЗ за намаляване на риска от отчисление. 4. Да бъде предоставена обосновка защо е избран предложеният почти пропорционален модел на намаление и защо не са приложени други възможни варианти, основани на реалното изпълнение и очакваните плащания по интервенциите. 5. Да бъде предоставена специална обосновка за размера на намалението на бюджета на Техническата помощ, включително защо същата не поема по-голяма част от отчислението и какви ограничения налагат запазването на нейния бюджет в предложения размер. 6. Да бъде предоставен анализ на въздействието на предложеното намаление върху целите, междинните цели, целевите стойности, индикаторите и очакваните резултати по всяка засегната интервенция. 7. Да бъде предоставена прогноза и план за плащанията през 2026 г., както и мерки за недопускане на повторен риск от автоматично отчисление през 2027 г.
--	--	---

	8. Да бъде удължен срокът за становища или, при необходимост, да бъде свикано извънредно заседание на Комитета за наблюдение, на което предложението да бъде разгледано след предоставяне на посочените анализи и допълнителни материали. 9. Настоящото становище да бъде отразено в документацията по писмената процедура, включително в протокола по чл. 23, ал. 5 от Вътрешните правила и в справката за постъпилите становища. До предоставяне на посочената информация и анализи считаме, че проектът на решение не е достатъчно обоснован за одобрение от Комитета за наблюдение в настоящия му вид.		
г-жа Вела Иванова - Българска асоциация на бенефициентите по европейски програми, получено на 16.06.2026 г. (член с право на съвещателен глас)	Във връзка с предложението за отчисление от бюджета на всяка една от програмираните интервенции в размер на 3.364%, с изкл. на интервенция II.D.1. „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“, за която отчислението е в размер на 2.930% и Техническата помощ, от чийто бюджет се отчисляват 4.388%. изразяваме пълно несъгласие с предложени подход. С оглед на отбелязаното по време на заседанието на тематичната работна група, проведено на 08.06.2026 г. в Министерството на земеделието и храните, стана ясно, че е осъществена среща с представители на Европейската комисия в Брюксел, на която са били представени аргументите и обстоятелствата, довели до неизпълнение на правилото N+2, както и необходимостта от преразглеждане на предвиденото автоматично отчисление на средства по Стратегическия план. От предоставената информация е видно, че българската позиция е получила подкрепа от представители на няколко държави членки, които са изразили разбиране относно необходимостта от намиране на решение на възникналите проблем. Независимо от това, към настоящия момент Европейската комисия не е променила своята позиция.	Не се приема. (член с право на съвещателен глас)	Предложеното изменение на Стратегическия план е обусловено от необходимостта от отразяване на последиците от прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 относно автоматичното освобождаване на бюджетни ангажименти в срок до 30 юни 2026 г. Автоматичната отмяна на средства представлява правна последица, установена пряко в правото на Европейския съюз, и не зависи от преценка на Управляващия орган или от интереса към отделни интервенции. След настъпването на предпоставките по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 съответният финансов ресурс не може да бъде разглеждан като наличен и следва да бъде отразен във финансовия план на Стратегическия план.

	В тази връзка считаме, че не следва да се приема, че всички възможности за защита на финансовия ресурс са изчерпани. Напротив, необходимо е да бъдат предприети последващи координирани действия на политическо и експертно ниво, включително организиране на допълнителни срещи и консултации със страните членки, които вече са заявили подкрепа за българската позиция. Считаме, че чрез активен диалог и изграждане на широка подкрепа сред държавите членки съществува възможност въпросът да бъде поставен отново пред Европейската комисия с цел търсене на решение, което да ограничи или предотврати негативните последици от предвиденото отчисление. Поради това считаме, че преди да се пристъпи към окончателно разпределяне на финансовата тежест между отделните интервенции, следва да бъде предоставена информация относно предприетите до момента действия, получената подкрепа от други държави членки и планираните последващи стъпки за защита на средствата по Стратегическия план. Апелираме за продължаване на усилията в тази посока и за използване на всички налични механизми за защита на националния интерес преди да бъдат предприети решения за намаляване на бюджетите на отделните интервенции. В случай че въпреки предприетите допълнителни действия и проведените последващи консултации с Европейската комисия и подкрепящите държави членки не бъде постигнат положителен резултат, категорично не подкрепяме предложението за механично и пропорционално намаляване на бюджета на всички интервенции. Считаме, че подобен подход не отчита реалното търсене и значимостта на отделните интервенции, нито потенциалното въздействие върху бъдещото усвояване на средствата по Стратегическия план. Налице са интервенции, към които интересът от страна на потенциалните кандидати е значително по-висок, измерим както чрез броя на подадените проектни предложения, така и чрез степента на изчерпване на наличните бюджети и	
--	---	--

9.	г-жа Силвия Манджукова – Национална асоциация на млекопреработвателите,	наличие на резервни проекти. Същевременно съществуват и интервенции с много по-нисък интерес и по-слабо търсене. Поради това предлагаме да бъде изготвен подробен анализ на изпълнението и интереса към всяка интервенция, включително въз основа на броя на кандидатите, подадените проектни предложения, размера на заявената финансова помощ и степента на усвояване на бюджета. На базата на резултатите от този анализ следва да се определи диференциран подход при разпределянето на необходимото намаление, така че интервенциите с най-висок обществен и икономически ефект, както и тези с най-голям интерес от страна на бенефициентите, да бъдат засегнати в минимална степен. Считаме, че единствено подобен подход би гарантирал справедливо разпределение на финансовата тежест от отчислението и би предотвратил ограничаването на възможностите за финансиране по интервенции, които се ползват с доказано високо търсене и имат съществен принос за развитието на земеделския сектор и селските райони. С оглед изложеното не подкрепяме предложението за пропорционално намаляване на бюджета на всички интервенции и настояваме за предприемане на действия за защита на ресурса пред Европейската комисия, а при невъзможност за това – за изготвяне на обоснован анализ и прилагане на диференциран подход при определяне на интервенциите, от които да бъдат отчислени средствата.	Предложеното изменение на Стратегическия план е обусловено от необходимостта от отразяване на последиците от прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 относно автоматичното освобождаване на бюджетни ангажименти в срок до 30 юни 2026 г.
	Не се приема.		

получено на 16.06.2026 г.	млекопреработвателите“ (НАМ), в качеството си на национално представителна браншова организация и член на Комитета за наблюдение на СИПЗСР 2023-2027г., представя настоящото становище. НАМ отчита необходимостта от предприемане на своевременни действия за ограничаване на риска от загуба на средства по Стратегическия план и подкрепа усилията на Управляващия орган за осигуряване на максимално ефективно усвояване на наличния финансов ресурс. Считаме обаче, че предложеният подход за пропорционално намаляване на бюджетите на всички интервенции не отчита в достатъчна степен спецификите на отделните мерки, различния им етап на изпълнение и реалния потенциал за усвояване на средствата. Особено обезпокоително е предвиденото намаляване на бюджета на инвестиционните интервенции, които представляват основен инструмент за модернизация, технологично обновление и повишаване на конкурентоспособността на предприятията от агрохранителния сектор, включително предприятията за преработка на мляко и производство на млечни продукти. След приключването на приемите по инвестиционните интервенции бе отчетен изключително висок интерес от страна на земеделските производители и преработвателите. Подадените проектни предложения многократно надвишават наличния финансов ресурс, което представлява ясен индикатор за необходимостта от съхраняване и ефективно насочване на средствата към интервенциите с най-висока степен на готовност за изпълнение. Наличието на значително свръх кандидатстване по инвестиционните интервенции представлява обективен индикатор за реалната необходимост от инвестиционна подкрепа и за високия потенциал за усвояване на средствата по тези мерки в рамките на програмния	Автоматичната отмяна на средства представлява правна последица, установена пряко в правото на Европейския съюз, и не зависи от преценка на Управляващия орган или от интереса към отделни интервенции. След настъпването на предпоставките по чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 съответният финансов ресурс не може да бъде разглеждан като наличен за последващо програмиране и следва да бъде отразен във финансовия план на Стратегическия план. В този смисъл предложението за запазване на първоначалните бюджети на отделни интервенции, основани на високия интерес към тях, не засягат основния въпрос, а именно необходимостта финансовата рамка на Стратегическия план да бъде приведена в съответствие с размера на наличния ресурс след прилагането на чл. 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Следва също да се има предвид, че съгласно чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 всяко изменение на Стратегическия план подлежи на одобрение от Европейската комисия след провеждане на съответните национални процедури и консултации. Именно в изпълнение на тези изисквания е открита настоящата процедура по обществено обсъждане и разглеждане от Комитета по наблюдение.
----------------------------------	--	--

	период. Именно поради това считаме, че при преразпределението на финансовия ресурс следва да бъдат приоритизирани интервенциите, по които е налице доказан интерес от страна на кандидатите и реална възможност за своевременно договаряне, изпълнение и разплащане на проектите. Този интерес е особено отчетлив при предприятията от хранително-вкусовата промишленост и в частност в сектор „Мляко и млечни продукти“, където необходимостта от инвестиции в модернизация, автоматизация на производствените процеси, енергийна ефективност и повишаване на конкурентоспособността е изключително висока. Особено важно за предприятията от сектор „Млекопреработване“ е запазването на финансовия ресурс по интервенции II.G.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ и II.G.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“. Тези интервенции са сред малкото налични инструменти за подкрепа на инвестиции в модернизация на производствените мощности, внедряване на иновативни технологии, повишаване на енергийната ефективност, подобряване на условията за производство и постигане на съответствие с нарастващите европейски изисквания в областта на безопасността на храните, опазването на околната среда и устойчивото развитие. Млекопреработвателните предприятия са изправени пред постоянно нарастващи разходи за енергия, изпълнение на екологични изисквания, внедряване на нови технологии и адаптиране към все по-високите стандарти за качество и безопасност на храните, поради което достъпът до инвестиционна подкрепа е от ключово значение за тяхното устойчиво развитие. В условията на засилена конкуренция както на вътрешния, така и на международните пазари ограничаването на бюджета по	Поради това предмет на настоящото обсъждане следва да бъде начинът, по който намалението на финансовия ресурс да бъде отразено в Стратегическия план.
--	--	--

	тези интервенции би намалило възможностите за развитие на предприятията от сектора и би забавило процесите на технологично обновление, които са от съществено значение за запазване конкурентоспособността на българската млечна индустрия. Подкрепата по тези интервенции е от съществено значение и за запазване конкурентоспособността на българските млечни продукти спрямо продукцията от останалите държави членки на Европейския съюз, чиито предприятия също активно се възползват от различни форми на инвестиционно подпомагане. Поради това НАМ счита, че интервенции II.Г.2 и II.Г.2.1 следва да бъдат третираны като приоритетни при вземането на решения относно бъдещото преразпределение на финансовия ресурс, като бюджетите им не следва да бъдат намалявани в рамките на настоящото изменение на СПРЗСР, а при наличие на свободен финансов ресурс същият следва приоритетно да бъде насочван към тях. Наред с изложеното, НАМ ПРЕДЛАГА да бъдат разгледани и следните мерки, насочени към по-ефективно управление на финансовия ресурс и постигане на по-висока степен на усвояване на средствата: 1. С оглед значителния брой подадени проектни предложения и наличието на проекти с висока степен на готовност за изпълнение, считаме за целесъобразно по инвестиционните интервенции да бъдат оценени и класирани проектни предложения в размер най-малко на 150% от бюджета за съответния прием, който към момента е на 80% от целия предвиден бюджет за съответните интервенции - /II.Г.1 и II.Г.1.1 II.Г.2 и II.Г.2.1/. 2. НАМ не подкрепя прилагането на механизъм за пропорционално намаляване на бюджетите на	
--	---	--

	инвестиционните интервенции чрез единен процент - 3,364 %, без отчитане на спецификите на съответната интервенция, степента на интерес от страна на кандидатите и реалния потенциал за усвояване на средствата. Считаме, че решението относно намаляването на принципа на автоматизъм, про рата, без отчитане на спецификите ще е грешно, такова решение трябва да се основава на индивидуална оценка на всяка интервенция и на обективни данни за нейното изпълнение. Предлагаме настоящите приеми /П.Г.1 и П.Г.1.1 П.Г.2 и П.Г.2.1/ да се реализират с целия предвиден бюджет за същите интервенции, без да се намали нищо от бюджета. Мотивацията ни е с огромния интерес и големия брой подадени проекти, което без проблем ще доведе до пълно и цялостно реализиране на интервенциите, в пълния им бюджет, който така или иначе е недостатъчен, а ако бъде намален недостига ще бъде още по-сериозен. 3. Проектните предложения, получили необходимия брой точки и преминали успешно оценката за административно съответствие и допустимост, но останали извън обхвата на наличния финансов ресурс, следва да бъдат включени в резервен списък. В момента по нормативна уредба тези проекти трябва да бъдат отказани, което считаме за грешно. Предлагаме т.н. проекти „под чертата“ да останат в РЕЗЕРВ и чрез тях бързо и гъвкаво да бъде реализиран ресурс, който ще бъде освободен по проекти, който първоначално ще бъдат класирани, но е възможно да не бъдат реализирани. 4. С оглед предотвратяване на блокирането на финансов ресурс по проекти без реално изпълнение, предлагаме да бъде въведено изискване бенефициентите по сключени административни договори в срок от 6 месеца до 12 месеца от датата на сключването им да удостоверят реално стартиране на инвестицията чрез извършени и	
--	--	--

		надлежащо доказани допустими разходи в размер не по-малък от 10% от одобрената инвестиция. При неизпълнение на това условие следва да бъде предвидена възможност за прекратяване на договора и пренасочване на освободения финансов ресурс към други допустими и готови за изпълнение проекти, включително към кандидати от резервния списък. 5. НАМ подкрепя извършването на проучване сред кандидатите класирани по съответните приеми /П.Г.1 и П.Г.1.1 П.Г.2 и П.Г.2.1/ относно тяхната готовност за незабавно стартиране на инвестициите и реализиране на допустими разходи в кратки срокове. Получената информация би могла да послужи като обективна основа при вземането на решения относно преразпределението на финансовия ресурс, както и при определянето на интервенциите и проектните предложения с най-висок потенциал за своевременно изпълнение и разплащане до края на програмния период. В обобщение, НАМ счита, че за постигане на максимална ефективност при усвояването на средствата по СПРЗСР следва да се осигури възможност за класиране на по-голям брой проектни предложения по инвестиционните интервенции, да се запазят в пълен размер предвидените бюджети по интервенции П.Г.1, П.Г.1.1, П.Г.2 и П.Г.2.1, да се създаде механизъм за използване на резервни списъци при освобождаване на финансов ресурс, да се предотврати блокирането на средства по проекти без реално изпълнение и да се извърши предварителна оценка на готовността на кандидатите за незабавно стартиране на инвестициите.	
--	--	---	--